

DAVID KUNINKAANA

1. Kertomuksen taustatietoja

Saulin kuoleman jälkeen Saulin sotapäällikkö, Abner, huudatti Saulin nuorimman pojan, Iisbosen, kuninkaaksi. Hän oli ainoa, joka oli jäänyt eloon. Muut Saulin pojat kuolivat Saulin kanssa samassa taistelussa. Vain Juudan heimo seurasi Daavidia, joka siihen aikaan hallitsi Hebronissa. Syntyi ankara valtataistelu Daavidin ja Iisbosen kannattajien välille. Iisbosen valtakausi kesti vain 2 vuotta, kunnes hän sai surmansa.

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Daavidin kaupungissa, joka oli Siionin linna Oofelin kukkulalla Jerusalemin kaakkoisosassa. "Daavid valloitti (jebusilaisilta) Siionin vuorilinnan Sitten Daavid asettui vuorilintaan ja kutsui sen Daavidin kaupungiksi." 2 Sam.5:7-9 Huom. Betlehemiäkin nimitettiin Daavidin kaupungiksi, sillä Daavid oli kotoisin Betlehemistä.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Daavid oli ensin 7,5 vuotta Juudan kuninkaana halliten Hebronissa. Sen jälkeen hänestä tuli koko Israelin kuningas aina vuoteen 970 eKr asti, kunnes Salomosta, Daavidin pojasta tuli kuningas. Näin Daavidinkin kuninkuus kesti kaikkiaan 40 vuotta.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

Mefiboset, Saulin pojan, Joonatanin poika, joka oli rampa.
Siiba, Saulin palvelija

d) Vieraat termit

Siion-sanalla on Raamatussa useampi merkitys. Alkuaan se oli Daavidin valloittama vuorilinna Jerusalemissa (Daavidin kaupunki). Sen jälkeen, kun Salomon temppeli oli rakennettu ja liiton arkki tuotu sinne, koko temppelialuetta nimitettiin temppelivuoreksi, Siionin vuoreksi. Tätä Siionia sanotaan Jumalan pyhäksi vuoreksi ja Hänen asuntonsa paikaksi. Runokielessä Siion tarkoittaa koko Jerusalemiä Jumalan pyhänä kaupunkina. UT:ssa Siion-sanaa käytetään taivaallisesta Jerusalemista, Jumalan taivaallisesta asunnosta. Hepr. 12:22. Herran kansasta tai sen osasta, joskus Jerusalemin asukkaista, käytettiin nimitystä tytär Siion. Meillä esim. virsissä Siion-sana merkitsee Jumalan seurakuntaa. vrt. Siionin Kannel.

2. Itse kertomus Raamatusta

Daavidista tulee kuningas 2 Sam. 5:1–5.

Sen jälkeen Daavidista tuli kuningas: "Sitten kaikki Israelin sukukunnat tulivat Daavidin luo Hebronin ja sanoivat näin: "Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi. Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaanamme, sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Sinulle on Herra sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva Israelin ruhtinas.'" Kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebronin, ja kuningas Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa, Herran edessä; ja sitten he voitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi. Daavid oli kolmenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi neljäkymmentä vuotta. Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta, ja Jerusalemissa hän hallitsi koko Israelia ja Juudaa kolmekymmentä kolme vuotta.

Daavidille rakennettiin palatsi 2 Sam. 5:10-13.

Daavid tuli yhä mahtavammaksi, ja Herra, Jumala Sebaot, oli hänen kanssansa. Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Daavidin luo sekä setripuita, puuseppiä ja kivenhakkaajia; ja nämä rakensivat Daavidille

palatsin. Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänet Israelin kuninkaaksi ja korottanut hänen kuninkuutensa kansansa Israelin tähden. Hebronista tultuaan Daavid otti Jerusalemissa vielä useampia sivuvaimoja ja vaimoja. Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.

Liitonarkki tuotiin Daavidin kaupunkiin (2 Sam. 6:1-15)

Daavid kokosi jälleen kaikki valiomiehet Israelista, kolmekymmentä tuhatta miestä. Daavid ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, nousi ja lähti Juudan Baalasta, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, jonka Herra Sebaot oli ottanut nimiinsä, hän, jonka istuinta kerubit kannattavat. He panivat Jumalan arkin uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta... Daavid pelkäsi sinä päivänä Herraa, niin että hän sanoi: "Kuinka Herran arkki voi tulla minun tyköni?" Eikä Daavid tahtonut siirtää Herran arkkia tykönsä Daavidin kaupunkiin, vaan Daavid toimitti sen syrjään, gatilaisen Oobed-Edomin taloon. Herran arkki jäi kolmeksi kuukaudeksi gatilaisen Oobed-Edomin taloon. Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen taloansa. Kun kuningas Daavidille kerrottiin, että Herra oli Jumalan arkin tähden siunannut Oobed-Edomin taloa ja kaikkea, mitä hänellä oli, niin Daavid meni ja toi riemuiten Jumalan arkin Oobed-Edomin talosta Daavidin kaupunkiin. Kun Herran arkin kantajat olivat astuneet kuusi askelta, uhraisi hän härän ja juottovasikan. Daavid hyppi kaikin voimin Herran edessä, ja Daavid oli puettu pellavakasukkaan. Niin Daavid ja koko Israelin heimo toivat Herran arkin riemun raikuessa ja pasunain pauhatessa.

Daavid ja Mefiboset

Joonatanilla oli poika, joka oli rampa jaloistaan. Hän oli viiden vuoden vanha, kun sanoma Saulista ja Joonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen hoitajansa otti hänet ja pakeni. Mutta kun tämä hätääntyneenä pakeni, putosi poika ja tuli ontuvaksi; ja hänen nimensä oli Mefiboset. 2 Sam. 4:4.

2 Sam. 9:1-13

Daavid kysyi: "Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä laupeuden Joonatanin tähden?" Saulin perheessä oli ollut palvelija nimeltä Siiba, ja hänet he kutsuivat Daavidin eteen.

Kuningas: "Oletko sinä Siiba?"

Siiba: "Palvelijasi on."

Kuningas: "Eikö Saulin suvusta ole enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä Jumalan laupeuden?"

Siiba: "Vielä on Joonatanin poika, joka on rampa jaloistaan."

Kuningas: "Missä hän on?"

Siiba: "Hän on Maakirin, Ammielin pojan, talossa Loodebarissa."

Niin kuningas Daavid lähetti noutamaan hänet Maakirin talosta Loodebarista. Kun Mefiboset, Joonatanin poika, tuli Daavidin luo, lankeksi hän kasvoilleensa ja osoitti kunnioitusta.

Daavid: "Mefiboset!"

Mefiboset: "Tässä on palvelijasi."

Daavid: "Älä pelkää, sillä minä teen sinulle laupeuden isäsi Joonatanin tähden, ja minä palautan sinulle isoisäsi Saulin kaiken maaomaisuuden, ja sinä saat aina aterioita minun pöydässäni." Niin tämä kumarsi ja sanoi:

Mefiboset: "Mikä on palvelijasi, että sinä kääntynyt minunlaiseni koiranraadon puoleen?" Sitten kuningas kutsui Siiban, Saulin palvelijan, ja sanoi hänelle: "Kaiken, mikä on ollut Saulin ja koko hänen sukunsa omaa, minä annan sinun herrasi pojalle. Sinä poikinesi ja palvelijoinesi viljele hänelle sitä maata ja korjaa sato, että sinun herrasi pojalla olisi leipää syödä; kuitenkin saa Mefiboset, sinun herrasi poika, aina aterioita minun pöydässäni." Siiballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palvelijaa. Siiba sanoi kuninkaalle: "Aivan niin kuin herrani, kuningas, käskää palvelijaansa, on palvelijasi tekevä." - "Niin Mefiboset on syövä minun pöydässäni, niin kuin hän olisi kuninkaan poikia." Mefibosetilla oli pieni poika nimeltä Miika. Koko Siiban talonväki oli Mefibosetin palvelijoita. Mefiboset asui Jerusalemissa, koska hän aina söi kuninkaan pöydässä. Hän ontui kumpaakin jalkaansa.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Näin Daavid piti liittonsa Joonatanin kanssa, vaikka Joonatan itse oli kuollut ja Daavista oli tullut kuningas.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Liitonarkin tuominen Jerusalemiin on kerrottu myös 1 Aik. 15. ja 16. luku

Mefibosetista ja Siibasta kerrotaan meille lisää vähän myöhemmin:

Myöhemmin, kun Absalom, Daavidin oma poika nousi kapinaan isäänsä vastaan, yritti Siiba, Mefibosetin palvelija, panetella Mefibosetia kuningas Daavidille: "Kun Daavid oli kulkenut vähän matkaa vuoren laelta, tuli häntä vastaan Siiba, Mefibosetin palvelija, mukanaan satuloitu aasipari, jonka selässä oli kaksisataa leipää, sata rusinakakkua, sata hedelmää ja leili viiniä. Niin kuningas sanoi Siiballe: "Mitä sinä näillä teet?" Siiba vastasi: "Aasit ovat kuninkaan perheelle ratsastettaviksi, leipä ja hedelmät palvelijoille syötäväksi ja viini uupuneiden juotavaksi erämaassa." Kuningas sanoi: "Mutta missä

sinun herrasi poika (Mefiboset) on?" Siiba vastasi kuninkaalle: "Hän jäi Jerusalemiin; sillä hän ajatteli: 'Nyt Israelin heimo antaa minulle takaisin isäni kuninkuuden'." Niin kuningas sanoi Siiballe: "Katso, kaikki, mitä Mefibosetilla on, tulee sinun omaksesi." Siiba vastasi: "Minä kumarran; suo minun saada armo sinun silmiesi edessä, herrani, kuningas." 2 Sam. 16: 1–4.

Kapinan kukistuttua Mefiboset onnistui vakuuttamaan Daavidille, ettei hän ollut ollut Absalommin puolella. "Mefiboset, Saulin pojanpoika, oli myös tullut kuningasta vastaan. Hän ei ollut siistinyt jalkojansa, ei siistinyt partaansa eikä pesettänyt vaatteitansa siitä päivästä, jona kuningas lähti, siihen päivään asti, jona hän rauhassa tuli takaisin. Kun hän nyt tuli Jerusalemista kuningasta vastaan, sanoi kuningas (Daavid) hänelle: "Miksi sinä et tullut minun kanssani, Mefiboset?" Hän vastasi: "Herrani, kuningas, palvelijani petti minut. Sillä sinun palvelijasi sanoi hänelle: 'Satuloi minun aasini, ratsastaakseni sillä ja mennäkseni kuninkaan kanssa' - sillä palvelijasihan on ontuva - mutta hän on panetellut palvelijaasi herralle kuninkaalle. Herrani, kuningas, on kuitenkin niin kuin Jumalan enkeli; tee siis, mitä hyväksi näet. Sillä koko minun isäni suku oli herrani, kuninkaan, edessä kuoleman oma, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Mitäpä minulla on enää muuta oikeutta ja mitä valittamista kuninkaalle?" Kuningas sanoi hänelle: "Mitäs tuosta enää puhut? Minä sanon, että sinä ja Siiba saatte jakaa keskenänne maaomaisuuden." Niin Mefiboset sanoi kuninkaalle: "Ottakoon hän sen vaikka kokonaan, kun kerran herrani, kuningas, on palannut rauhassa kotiinsa." 2 Sam. 19:24-30

5. Opeteltava Raamatun lause

Sinä, Herra, älä sulje minulta laupeuttasi, sinun armosi ja totuutesi varjelkoon minua aina. Ps. 40:12.

6. Lauluehdotus VK 504 (UVK 475)

Me kiitämme oi, Laupias, sun armos avaruutta.
Me ylistämme lahjojas, hyvyyttäs aina uutta.
Saa kaikki, joissa henki on, sinulta, Herra, ravinnon.
Siis sulle kiitos olkoon!

Ylistys olkoon Isälle. Armonsa aina loistaa.
Myös olkoon kiitos Pojalle. Hän meistä synnit poistaa.
Pyhälle samoin Hengelle, uskomme uudistajalle
ylistys, kiitos olkoon!

Sanat Nicolaus Boye - J. Suomalainen k. 1583, sävel Raumalta

Me kii-täm-me oi, Lau-pi-as sun ar-mos a-va-ruut-ta.
Me y-lis-täm-me lah-jo-jas, hy-vyyt-täs ai-na uut-ta.

11 Saa kaik-ki, jois-sa hen-ki on si-nul-ta, Her-ra,

19 ra-vin-non. Siis sul-le kii-tos ol-koon!

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioon otettavaa

Tietoja Hebronista (DigiIRT:stä)

”Kaupunki Juudassa, n. 30 km Jerusalemissa etelälounaaseen, mistä tie johtaa Beersebaan. Kaupunki, joka on maailman vanhimpia asuttuja kaupunkeja, rakennettiin seitsemän vuotta ennen Egyptin Soonia, 4 Moos. 13: 23. Se sijaitsi yli 900 m merenpinnan yläpuolella, ja sitä oli jo vanhastaan kutsuttu Kirjat-Arbaksi, Arban kaupungiksi, 1 Moos. 12:2, Joos. 14:15.

Aabraham viipyi pitkään Hebronin tienoilla. Lähellä kaupunkia oli Mamren tammisto, johon Aabraham asettui asumaan erottuaan Lootista, ja sinne hän rakensi alttarin Herralle, 1 Moos. 13:18. Hebronissa kuoli Saara, ja Aabraham osti kaupungin heitteläisiltä luolan Makpelasta, jonne hautasi vaimonsa. Tästä hautapaikasta tuli Aabrahamin sukuhauta, 23:1 ss. Myös Iisak asui Hebronin lähellä, 35:27.

Juudan kuninkaana ollessaan hallitsi Daavid yli seitsemän vuotta Hebronissa, ja siellä hänet voideltiin koko Israelin kuninkaaksi. Absalom teki Hebronista kapinakeskuksensa ja kruunautti itsensä kuninkaaksi siellä. Tämä osoittaa Hebronin suuren merkityksen kuninkaankaupunkina. Sitten roomalaiset hävittivät Hebronin, mutta se nousi vähitellen uuteen kukoistukseen.

Vanha Hebron. Aabrahamin kaupunki, on nykyinen el-Khalil. Nykyinen Hebron on n. 40.000 asukkaan kaupunki. Sen huomattavin nähtävyys on valtava moskeija Aabrahamin ja muiden patriarkkojen hautojen yllä.

